

POČÁTKY SLOVESNÉHO UMĚNÍ	3
1. NEPSANÁ SLOVESNOST	4
1.1 NEJSTARŠÍ SLOVESNÉ PROJEVY	4
Zaklínadla, zaříkadla a zažehnavání	4
Pranostiky	5
Příslloví	5
Pořekadla	5
Jak Tajin přišel na pomoc lidem	6
1.2 FOLKLÓR	8
Ukolébavka	8
Milostná	8
Roční období	9
Pracovní	9
Čert ve mlýně	9
Vlk a husy	10
Strážní duchové	11
Jak zkoušeli v Plzni sílu piva	12
2. STAROVĚKÉ MIMOEVRÓPSKÉ LITERATURY	12
2.1 PÍSEMNICTVÍ MEZOPOTAMSKÉ	12
Epos o Gilgamešovi	12
2.2 PÍSEMNICTVÍ EGYPTSKÉ	16
Nápis na rakvi krále Tutanchamóna	16
Potěšující písně tvé milé, když se vrací z lučiny	16
Achnatonův hymnus na slunce	16
2.3 PÍSEMNICTVÍ HEBREJSKÉ	18
Bible - Starý zákon	18
Kniha Mojžíšova první (Genesis)	18
Potopa	20
Pláč Jeremiášův	23
Kniha žalmů	24
Kniha přísloví	24
Kniha Ecclesiastes, totiž kazatel	25
Píseň Šalamounova	25
2.4 PÍSEMNICTVÍ INDICKÉ	26
Védy	26
Mahábhárata	27

2.5 PÍSEMNICTVÍ ČÍNSKÉ	28
Kniha písní	28
Hovory Kūnfuciovy	30
2.6 PÍSEMNICTVÍ PERSKÉ	31
Avesta	31

II. ANTICKÉ ZÁKLADY EVROPSKÉ LITERATURY . 33

1. ŘECKÁ LITERATURA	34
1.1 OBDOBÍ ARCHAICKÉ	34
Homér: Ílias a Odyssea	34
Sapfó: Modlitba k Afrodité	37
Anakreón: Anakreonteia	38
Ezop: Bajky	39
1.2 OBDOBÍ ATTICKÉ	40
Aischylos: Oresteia	40
Sofoklés: Antigona	41
Eurípidés: Médea	42
Aristofanés: Jezdci	44
Platón: Faidros	48
Aristotelés: Poetika	49
1.3 OBDOBÍ HELÉNISTICKÉ	50
Menandros: Zlomek z neznámé komedie	50
2. ŘÍMSKÁ LITERATURA	50
2.1 OBDOBÍ STARÉ	50
Náhrobní nápisy	50
Nápisy na pompejských zdech	51
2.2 OBDOBÍ KLASICKÉ	51
Marcus Tullius Cicero: Dvě rozmluvy	51
Lidové popěvky	53
Publius Ovidius Naso: Poslední okamžiky v Římě	53
Proměny	54
Publius Vergilius Maro: Aeneis	56
Quintus Horatius Flaccus: Zlatá střední cesta	58
2.3 OBDOBÍ POSTKLASICKÉ	59
Petronius: Satirikon	59
Marcus Valerius Martialis: Čtenáři	60
Slyš pravdu	61

STŘEDOVĚKÁ LITERATURA EVROPSKÁ A ORIENTÁLNÍ	63
EVROPSKÁ LITERATURA	64
1 LITERATURA V CÍRKEVNÍM PROSTŘEDÍ (LATINSKÁ)	64
Bible: Nový zákon	64
Evangelium Sv. Lukáše	64
Evangelium Sv. Matouše	66
Evangelium Sv. Marka	67
Epištola k Římanům	68
Zjevení Sv. Jana	69
1.2 LITERATURA V NÁRODNÍCH JAZYCÍCH	70
1.2.1 ŠLECHTICKÁ LITERATURA	70
Píseň o Rolandovi	70
Arnautz Daniels: V této svěží písni kroužím	72
Román o Tristanovi a Isoldě	73
1.2.2 MĚŠŤANSKÁ LITERATURA	76
O Bleduli a Hněduli	76
Román o Lišákovi	78
2. ORIENTÁLNÍ LITERATURA	81
2.1 INDIE	81
Kálidása: Oblak poslem lásky	81
2.2 PERSIE	83
Iljás Bin Júsuf Nizámí: Sedm obrazů	83
2.3 ARÁBIE	86
Tisíc a jedna noc	86
2.4 ČÍNA	89
Li Po: Věčná písmena	89
Tu Fu: Po sklonku nebes	90
Cchao Süe-čchin: Sen v červeném domě	90
V. POČÁTKY PÍSEMNICTVÍ U NÁS	95
1. DOBA PÍSEMNICTVÍ STAROSLOVĚNSKÉHO A LATINSKÉHO	96
1.1 STAROSLOVĚNSKÉ PÍSEMNICTVÍ	96
Proglas	96
Život Konstantinův	98
1.2 PŘECHOD OD LITERATURY STAROSLOVĚNSKÉ K LATINSKÉ	99
Život Sv. Václava	99
Hospodine, pomiluj ny	100

1.3 PŘEVAHA LATINY A PRONIKÁNÍ ČEŠTINY	101
Kosmas: Kronika česká (Chronica Bohemorum)	101
Svatý Václav	104
2. VZNIK ČESKY PSANÉ LITERATURY	105
2.1 OBDOBÍ LAICIZACE LITERATURY	105
Alexandreis	105
Dalimilova kronika	107
2.2 OBDOBÍ DEMOKRATIZACE LITERATURY	110
Karel IV.: Vita Caroli	110
Život sv. Kateřiny	112
Mastičkář	115
Latinsko - česká žebrová píseň	117
Jměj se dobře, srdečko	117
Závišova píseň	118
Píseň veselé chudiny	119
Podkoní a žák	121
Hradecký rukopis	124
V. LITERATURA PŘEDHUSITSKÁ A HUSITSKÁ ..	129
1. PŘEDHUSITSKÁ LITERATURA	130
Tomáš Štíttný ze Štíttného: Knížky šestery	130
2. HUSITSKÁ LITERATURA	131
2.1 OBDOBÍ PŘÍPRAVY A PRŮBĚHU HUSITSKÉHO HNUTÍ ..	131
Jan Hus: Kvodlibet	131
Výklad viery, desatera a páteře	132
Postila	132
Knížky o svatokupectví	134
List přátelům v Čechách	134
Žižkův vojenský řád	136
Jistebnický kacionál	137
Budyšínský rukopis	139
2.2 OBDOBÍ POLIPANSKÉ	142
Petr Chelčický: O boji duchovním	142
O trojiem lidu	142
Siet' viery	143
Václav Šašek z Bířkova: Deník	144
VI. RENESANCE A BAROKO	
V EVROPSKÉ LITERATUŘE	149
1. RENESANCE	150

11	ITÁLIE	150
	Dante Alighieri: Božská komedie	150
	Giovanni Boccaccio: Dekameron	154
	Francesco Petrarca: Zpěvník	156
12	FRANCIE	157
	François Villon	157
	François Rabelais: Gargantua a Pantagruel	160
	Michel de Montaigne: Eseje	163
	Pierre de Ronsard: Lásky	164
13	PORTUGALSKO	165
	Luis de Camoens: Lusovci	165
14	ŠPANĚLSKO	166
	Lazarillo z Tormesu	166
	Lope de Vega: Ovčí pramen	168
	Miguel de Cervantes: Dúmýslný rytíř don Quijote de la Mancha	171
15	ANGLIE	172
	Geoffrey Chaucer: Canterburské povídky	172
	William Shakespeare: Romeo a Julie	174
	Hamlet	178
16	SLOVANSKÉ ZEMĚ	182
	Jan Kochanowski: Trény	182
2	BAROKO	183
21	ITÁLIE	183
	Torquato Tasso: Osvobozený Jeruzalém	183
22	ŠPANĚLSKO	186
	Pedro Calderón de la Barca: Život je sen	186
	Luis Góngora y Argote: Samoty	189
23	ANGLIE	192
	John Milton: Ztracený ráj	192
	John Donne: Trojí blázen	193
24	NĚMECKO	194
	Hans Jakob Christoffel von Grimmelshausen: Dobrodružný Simplicius Simplicissimus	194
II.	RENEŠANČNÍ HUMANISMUS	
	A BAROKO U NÁS	199
1.	PŘEDBĚLOHORSKÁ LITERATURA V OBDOBÍ	
	RENEŠANCE A HUMANISMU	200
1.1	RENEŠANČNÍ PRVKY	200
	Historie o bratru Janu Palečkovi	200

Frantova práva	201
1.2 POČÁTKY HUMANISMU	202
Bohuslav Hasištejský z Lobkovic:	
Elegie na smrt císaře Karla	202
Viktorin Kornel ze Všehrd: Z přípisu ke Knihám o napravení padlého od Jana Zlatoustého	203
1.3 ROZKVĚT HUMANISMU	203
Václav Hájek z Libočan: Kronika česká	203
Daniel Adam z Veveslavína:	
Z předmluv k Eusebiově Historii církevní	204
Jan Blahoslav: Filipika proti misomusům	205
2. POBĚLOHORSKÁ LITERATURA	
V OBDOBÍ BAROKA.	206
2.1 EXULANTSKÁ LITERATURA	206
Pavel Stránský: O státě českém	206
Jan Ámos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce	207
Velká didaktika	212
Kšaft umírající matky Jednoty bratrské	214
Vzdělavancům českého národa	215
Z myšlenek J. Á. Komenského	215
2.2 DOMÁCÍ LITERATURA	216
Oficiální literatura	216
Bedřich Bridel: Co Bůh ? Člověk ?	216
Adam Michna z Otradovic: Chtíc, aby spal	217
Bohuslav Balbín: Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého	220
Literatura pololidová	221
Z veršů Františka Jana Vaváka o robotě	221
Nová píseň o udatnosti Laudonově k dobytí Bělehradu	222
Ústní lidová slovesnost	224
Sluníčko za hory zachází	224
Mrtvý Jánošík	224
Osiřelo dítě	224
VIII. EVROPSKÝ KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ	
A PREROMANTISMUS	227
1. KLASICISMUS	228
1.1 FRANCIE	228
Pierre Corneille: Cid	228
Moliere: Lakomec	231
1.2 ITÁLIE	233

Frantova práva	201
1.2 POČÁTKY HUMANISMU	202
Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic:	
Elegie na smrt císaře Karla	202
Viktorin Kornel ze Všehrd: Z přípisu ke Knihám o napravení padlého od Jana Zlatoustého	203
1.3 ROZKVĚT HUMANISMU	203
Václav Hájek z Libočan: Kronika česká	203
Daniel Adam z Veveslavína:	
Z předmluv k Eusebiově Historii církevní	204
Jan Blahoslav: Filipika proti misomusům	205
2. POBĚLOHORSKÁ LITERATURA V OBDOBÍ BAROKA	206
2.1 EXULANTSKÁ LITERATURA	206
Pavel Stránský: O státě českém	206
Jan Ámos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce	207
Velká didaktika	212
Kšaft umírající matky Jednoty bratrské	214
Vzdělancům českého národa	215
Z myšlenek J. Á. Komenského	215
2.2 DOMÁCÍ LITERATURA	216
Oficiální literatura	216
Bedřich Bridel: Co Bůh ? Člověk ?	216
Adam Michna z Otradovic: Chtíc, aby spal	217
Bohuslav Balbín: Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého	220
Literatura pololidová	221
Z veršů Františka Jana Vaváka o robotě	221
Nová píseň o udatnosti Laudonové k dobytí Bělehradu	222
Ústní lidová slovesnost	224
Sluníčko za hory zachází	224
Mrtvý Jánošík	224
Osiřelo dítě	224
VIII. EVROPSKÝ KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ A PREROMANTISMUS	227
1. KLASICISMUS	228
1.1 FRANCIE	228
Pierre Corneille: Cid	228
Moliere: Lakomec	231
1.2 ITÁLIE	233

Carlo Goldoni: Podobizna Harlekýnova	233
2. OSVÍCENSTVÍ	235
2.1 FRANCIE	235
Charles-Louis de Montesquieu: Perské listy	235
Denis Diderot: Jeptiška	236
Voltaire: Candide	238
2.2 ANGLIE	241
Jonathan Swift: Gulliverovy cesty	241
3. PREROMANTISMUS	244
3.1 FRANCIE	244
Jean Jacques Rousseau: Emil čili O výchově	244
3.2 ANGLIE	245
Laurence Sterne: Život a názory blahorodého pana Tristrama Shandyho	245
3.3 NĚMECKO	247
Johann Wolfgang Goethe: Utrpení mladého Werthera	247
Faust	248
3.4 RUSKO	254
Ivan Andrejevič Krylov: Bajky	254
IX. NÁRODNÍ OBROZENÍ U NÁS	259
1. FÁZE OBRANNÁ	260
Josef Dobrovský: K současnému stavu české literatury	260
O původu jména Čech, Čechové	260
Václav Matěj Kramerius: Večerní shromáždění dobrovické obce	261
Václav Thám: Básně v řeči vázané	262
Antonín Jaroslav Puchmajer: Sebrání básní a zpěvů, Nové básně	264
Hlas volajícího na poušti	264
2. FÁZE OFENZÍVNÍ	265
Josef Jungmann: Slovesnost	265
O klasičnosti literatury a důležitosti její	267
Historie literatury české	267
František Palacký: Dějiny národu českého v Čechách i v Moravě	268
Pavel Josef Šafařík: Slovanské starožitnosti	269
RKZ (Rukopisy královédvorský a zelenohorský)	270
Jan Kollár: Slávy dcera	274
František Ladislav Čelakovský: Ohlas písní ruských	279
Ohlas písní českých	282